

FACULTATEA FILOLOGIE ȘI ISTORIE
CATEDRA ISTORIE ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
ȘCOALA DOCTORALĂ „Științe Umaniste. Științe exacte. Arte”
SUBPROGRAMUL „Abordarea problemelor controversate ale trecutului și prezentului la
***disciplinele școlare Educație pentru societate și Istorie*”**

PROGRAM

Conferința științifică națională cu participare internațională
EDUCAȚIA PENTRU SOCIETATE ȘI ISTORIA ÎN CONTEXTUL
PROVOCĂRILOR CONTEMPORANE

27 martie 2026

CHIȘINĂU, 2026

Organizatori:

- Catedra Istorie și Științe Sociale
- Școala Doctorală „Științe umaniste. Științe exacte. Arte”

Parteneri:

- Academia de Științe a Moldovei
- Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, Republica Moldova
- Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Republica Moldova
- Universitatea de Vest din Timișoara, România

COMITETUL ȘTIINȚIFIC:

Alexandra BARBĂNEAGRĂ, dr., conf. univ., Rectorul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Gabriela TOPOR, dr., conf. univ., Decanul Facultății de Filologie și Istorie, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Valentina URSU, dr., conf. univ., Directorul Școlii Doctorale *Științe umaniste. Științe exacte. Arte*, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Larisa NOROC, dr., conf. univ., Șefa Catedrei *Istorie și Științe Sociale*, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Sergiu MUSTEATĂ, dr. hab., prof. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Liliana CONDRATICOVA, dr. hab., Secretar științific general al Academiei de Științe a Moldovei

Elena ARDELEAN, dr., conf. univ., Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România

Claudia BORCA, dr., conf. univ., Universitatea de Vest din Timișoara, România

COMITETUL ORGANIZATORIC:

Gabriela TOPOR, dr., conf. univ., Decan Facultatea de Filologie și Istorie, UPS „Ion Creangă” din Chișinău

Valentina URSU, dr., conf. univ., Director Școala Doctorală *Științe umaniste. Științe exacte. Arte*, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Larisa NOROC, dr., conf. univ., Șefa Catedrei *Istorie și Științe Sociale*, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Sergiu MUSTEATĂ, dr. hab., prof. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Valentina ENACHI, dr., conf. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Claudia BORCA, dr., conf. univ., Universitatea de Vest din Timișoara, România

Elena ARDELEAN, dr., conf. univ., Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România

Viorel BOLDUMA, asistent univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Corina SAVIȚCHI, asistent univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Ecaterina BULICANU, cercet. șt. stagiar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Ion BULICANU, asist. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

INFORMAȚII GENERALE

27 martie	11:00 – 11:30	Înregistrarea participanților
	11:30 – 11:40	Deschiderea oficială a conferinței
	11:40 – 14:00	Ședința în plen
	14:00 – 14:30	Pauza de masă
	14:30 – 17:30	Comunicări în secții
	17.30 – 18.00	Evaluare

Conferința se va desfășura în format mixt.

Limbi oficiale ale conferinței: română, engleză, rusă

Prezentarea comunicărilor:

în plen – 20 minute

în secții – 10 minute

SECȚIILE:

Secția 1	Istoria în dialog cu societatea contemporană
Secția 2	Tendențe moderne în cercetarea și promovarea culturii naționale
Secția 3	Abordarea problemelor controversate ale societății în cadrul disciplinei școlare <i>Istoria românilor și universală</i>
Secția 4	Provocările <i>Educației pentru societate</i> în era post adevărului. Strategii și responsabilitate

PROGRAMUL CONFERINȚEI

27 martie, 2026

11:00 – 11:30

ÎNREGISTRAREA PARTICIPANȚILOR

Locație: Clasa Viitorului, bl. 1, str. Ion Creangă, 1, Chișinău

Link de acces: <https://meet.google.com/cvd-nead-rmi>

Moderatori: Valentina URSU, dr., conf. univ.

Larisa NOROC dr., conf. univ.

CUVÂNT DE SALUT

11:30 – 11:40

Alexandra BARBĂNEAGRĂ, dr., conf. univ., Rector UPS „Ion Creangă” din Chișinău

Gabriela TOPOR, dr., conf. univ., Decan Facultatea de Filologie și Istorie, UPS „Ion Creangă” din Chișinău

COMUNICĂRI ÎN ȘEDINȚA PLENARĂ

Liliana CONDRATICOVA, dr. hab., Secretar științific general al Academiei de Științe a Moldovei

Clădirile Unirii. Provocările cercetării istorico-artistice și arhitecturale

Alina FELEA, dr. hab., conf. cerc.; **Adrian DOLGHI**, dr. *Paradoxul digitalizării în educație: hiperstimularea digitală și declinul comprehensiunii în studiul istoriei*

11:40 – 14:00

Lansarea publică a monografiei

Renașterea culturii Basarabiei în contextul României întregite (1918-1940), autoare **Larisa NOROC**

Moderator: **Eduard POTÂNGĂ**, Directorul Editurii Lexon-Prim

Prezintă: **Valentina URSU**, **Ludmila COADĂ**, **Valentina ENACHI**

14.00-14.30

PAUZĂ DE MASĂ

SECȚIA 1
ISTORIA ÎN DIALOG CU SOCIETATEA CONTEMPORANĂ

27 martie 2026, 14:30

Locația: bl. 1, sala 302

Link de acces: <https://meet.google.com/oxq-igno-znh>

Moderatori: Ludmila COADĂ, dr., conf. univ.
Corina SAVIȚCHI, asistent universitar

Igor SAVA	<i>Virtuți și vicii ale clerului ortodox român în reprezentările călătorilor străini (sec. XV-XVIII)</i>	Republica Moldova
Valentin TOMULEȚ	<i>Burghezia comercială din Basarabia (1831–1865)</i>	Republica Moldova
Anastasia GUȚU	<i>The Impact of Russian Trade Legislation on the Commercial Relations between Bessarabia and the Austrian Empire (1812–1867)</i>	Republica Moldova
Eugen-Tudor SCLIFOS	<i>Presa franceză și chestiunea Bolgradului (mai–decembrie 1856)</i>	Republica Moldova
Elena PINTILEI	<i>Sutul Basarabiei în relatările de călătorie (sec. al XIX-lea – începutul sec. al XX-lea): repere istorice și etnografice</i>	Republica Moldova
Ivan VIERU	<i>Tratatul de la Saint-Germain-en-Laye și integrarea Bucovinei în statul român unitar</i>	România
Elena-Diana SPIRIDON	<i>Spitalele militare din mănăstirile nemțene în Primul Război Mondial</i>	România
Lucia SAVA	<i>Basarabia între geografie simbolică și alteritate: viziunea lui Emmanuel de Martonne asupra construcției identitare</i>	Republica Moldova
Valentin BURLACU	<i>Tentative de creare și statornicire a unei „noi” literaturi în RASS Moldovenească (1924-1940)</i>	Republica Moldova
Aurel FONDOS	<i>Moralitate și vicii în Basarabia din anii '30 ai secolului XX</i>	Republica Moldova
Oleksandr PLATONOV	<i>Anexarea nordului Bucovinei, nordului Basarabiei și ținutului Herța de către URSS</i>	Ucraina
Minu PAVALAKI	<i>Particularitățile procesului de colectivizare în URSS și impactul social al acestuia</i>	România
Liliana ROTARU	<i>De la „gratuitate” la „obligatoriu”: instituționalizarea învățământului de șapte ani în RSS Moldovenească</i>	Republica Moldova
Marina MIRON	<i>Manuale pentru studii în limbile minorităților etnice din RSSM</i>	Republica Moldova
Sergiu MUSTEAȚĂ	<i>Pactul Molotov-Ribbentrop în discursul public al mișcării de emancipare națională din RSSM</i>	Republica Moldova
Ludmila COADĂ	<i>„Ziua victoriei” între realități istorice și manipulare societală</i>	Republica Moldova
Corina SAVIȚCHI	<i>Problema RSS Moldovenești în contextul relațiilor sovieto-române (1964-1982)</i>	Republica Moldova
Sergiu CATARAGA	<i>Reinstalarea administrației de stat române în Basarabia în anul 1941</i>	Republica Moldova

SECȚIA 2
TENDINȚE MODERNE ÎN CERCETAREA ȘI PROMOVAREA CULTURII NAȚIONALE

27 martie 2026, ora 14:30

Locația: bl. 1, sala 303

Link de acces: <https://meet.google.com/tjo-sqcc-fxt>

Moderatori: Lilia ZABOLOTNAIA, dr. hab., conf. cerc.
Valeria SURUCEANU, drd.

Larisa NOROC	<i>Umanizarea comunității prin cultură. Rolul căminului cultural în interbelic</i>	Republica Moldova
Valerii TABURCEANU	<i>Modalități de valorificare didactică a mitului și simbolului în creația lui Mircea Eliade</i>	Republica Moldova
Lilia DRAGNEVA	<i>Istoria artei în context post-socialist</i>	Republica Moldova
Lilia ZABOLOTNAIA	<i>Opera de artă ca sursă istorică: dimensiunea ilustrativă în reconstituirea istoriei feminine</i>	Republica Moldova
Elena ARDELEAN	<i>Educația pentru patrimoniu în era digitală: oportunități și riscuri</i>	România
Valentina URSU	<i>Controverse în abordarea monumentelor din spațiul public al Republicii Moldova</i>	Republica Moldova
Valeria SURUCEANU	<i>Interpretarea patrimoniului în contextul conflictului transnistrean</i>	Republica Moldova
Ecaterina BULICANU	<i>Istoria locală ca instrument educațional în cunoașterea trecutului</i>	Republica Moldova

SECȚIA 3

ABORDAREA PROBLEMELOR CONTROVERSATE ALE SOCIETĂȚII ÎN CADRUL DISCIPLINEI ȘCOLARE ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

27 martie 2026, ora 14:30

Locația: bl. 1, sala 304

Link de acces: <https://meet.google.com/rkr-gqbb-wqi>

Moderatori: Angela LISNIC, dr., conf. univ.
Viorel BOLDUMA, asistent universitar

Cristina GHERASIM	<i>Disciplina Istoria românilor și universală prin prisma Cadrului de Referință al Curriculumului Național (2025)</i>	Republica Moldova
Sorina Iuliana PĂTRUȚESCU	<i>Timișoara 1989 dincolo de granițe: interpretări și reprezentări în spațiul dintre Prut și Nistru</i>	România
Angela LISNIC	<i>Reconfigurarea educației istorice pentru cetățeanul digital al mileniului III</i>	Republica Moldova
Ludmila CHICIUC	<i>Relevanța cercetărilor monografice interbelice pentru activitatea actuală de elaborare a monografiilor localităților (în ajutorul profesorilor de istorie)</i>	Republica Moldova
Polina LUNGU	<i>Învățarea activă în studierea disciplinei școlare Istoria românilor și universală</i>	Republica Moldova
Alexandr GALUȘCEAC	<i>Utilizarea resurselor web în lecțiile de istorie contemporană</i>	Republica Moldova
Viorel BOLDUMA	<i>Sugestii de utilizare a surselor vizuale în studierea temei „Foametea organizată din RSSM (1946–1947)”</i>	Republica Moldova
Maria STEPANYANTS	<i>Război, pace și memorie colectivă</i>	România
Sergiu SUVAC Angela TRUBCEAC	<i>Educația pentru Pace în programele și manualele școlare din Republica Moldova</i>	Republica Moldova
Victoria RADU	<i>Educația istorică între memorie, identitate și responsabilitate civică</i>	Republica Moldova
Maria SMIRNOVA	<i>Rolul istoriei și educației în formarea memoriei colective a bulgarilor din sudul Moldovei</i>	Republica Moldova
Ana CĂRBUNE	<i>Evaluarea competențelor specifice la disciplina Istoria Românilor și Universală în raport cu IA</i>	Republica Moldova
Elena-Denisa BLIDARU-DOBRESCU	<i>Știința educației în contextul global al învățării</i>	România
Ana-Maria DĂNILĂ	<i>Percepția socială a albinismului de-a lungul istoriei și impactul asupra educației contemporane</i>	România
Dragoș MATEI	<i>Audient</i>	România
Gabriel PÎNTEA	<i>Audient</i>	România

SECȚIA 4
PROVOCĂRILE EDUCAȚIEI PENTRU SOCIETATE ÎN ERA POST ADEVĂRULUI.
STRATEGII ȘI RESPONSABILITATE

27 martie 2026, 14:30

Locația: bl. 1, sala 301

Link de acces: <https://meet.google.com/xdd-mxdr-woh>

Moderatori: Valentina ENACHI, dr., conf. univ.
Rodica SOLOVEI, dr., conf. univ.

Maxim MELINTI	<i>Ion Creangă – pedagog și diacon devotat învățământului și teologiei</i>	Republica Moldova
Cătălin NEGOIȚĂ	<i>Confuzii etnico-identitare pe rețelele sociale din Republica Moldova</i>	România
Valentina ENACHI	<i>Provocările educației gender din Republica Moldova</i>	Republica Moldova
Oleg URSAN	<i>Familia din Republica Moldova în mângâia globalizării: „Anul familiei” ca exercițiu de retorică</i>	Republica Moldova
Elena ZAPOROJAN	<i>Activități transdisciplinare și modalități eficiente de dezvoltare a competenței specifice în valorizarea diversității culturale</i>	Republica Moldova
Olesea COTIUJANU	<i>Rolul orelor de Educație pentru societate în susținerea copiilor CADO și promovarea culturii drepturilor omului</i>	Republica Moldova
Iuliana GHERMAN	<i>Autenticitatea vs. Inteligența Artificială în cadrul disciplinei Educație pentru societate</i>	Republica Moldova
Rodica SOLOVEI Rodica MOROȘAN	<i>Valorificarea educației nonformale în dezvoltarea competențelor pentru cultura democratică</i>	Republica Moldova
Dumitru CĂLUGĂREANU	<i>Comunicarea non-violentă (CNV) ca instrument de cultură psihologică pentru sănătatea mintală</i>	Republica Moldova
Daniel-Serafim BROTEA	<i>The Science of Education in the Global Context of Learning</i>	România
Igor SOROCEANU	<i>Educarea tinerei generații privind înaintarea și înregistrarea candidaților la alegeri în Republica Moldova în contextul provocărilor actuale</i>	Republica Moldova
Veronica GORBATIUC	<i>Finalitățile, importanța și provocările Educației pentru societate</i>	Republica Moldova
Tatiana CHILARU	<i>Educația gândirii critice ca răspuns pedagogic la fenomenul post-adevărului</i>	Republica Moldova
Natalia JULEA	<i>Demers metodologic privind valorificarea dreptului la participare al elevilor. Studiu de caz: Colegiul de Ecologie din Chișinău</i>	Republica Moldova
Ana-Maria BEȘU	<i>Metode și strategii de dezvoltare a comportamentului prosocial la elevii de vârstă școlară mică</i>	România
Cristina GRĂDINAR	<i>Digitalizarea serviciilor fiscale: între necesitate tehnologică și educație civică în societatea contemporană</i>	Republica Moldova
Lenuța BURLACU	<i>Autoreglarea corporală și experiențele senzorial-motorii în dezvoltarea copiilor în contextul provocărilor educației contemporane</i>	Republica Moldova